

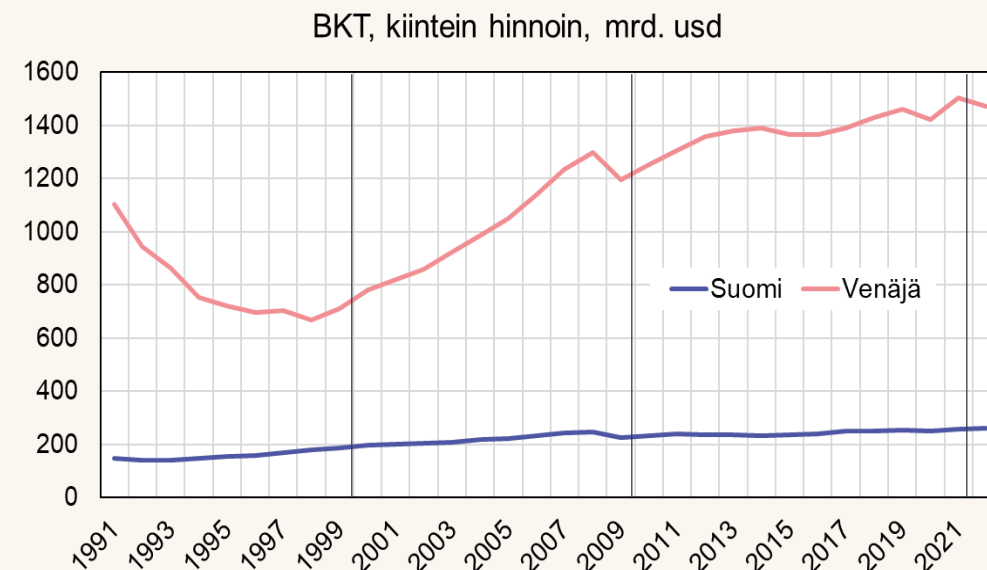
Pakotteiden vaikutukset Venäjän talouteen

MTS Journalistiseminaari

Laura Solanko
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Venäjän talouskehityksen 3+1 vuosikymmentä

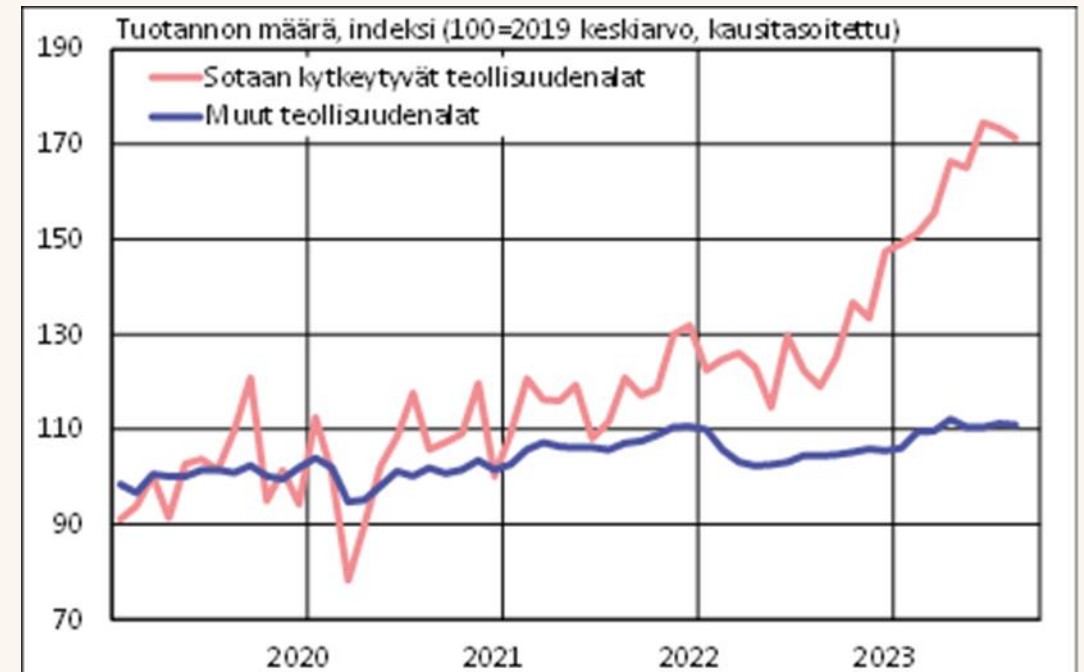
1. Sekasorron ja markkinauudistusten 1990-2000
2. Kasvun ja uudistusten 2000-2010
3. Markkinoiden kypsyminen ja alkava eristäytyminen 2010-2020
4. Autoritaarinen sotatalous 2020-2030

Kuvion lähde: Maailmanpankki, WDI, marraskuu 2023

Venäjän taloudessa käydään pakotteiden seurauksena läpi suuria muutoksia

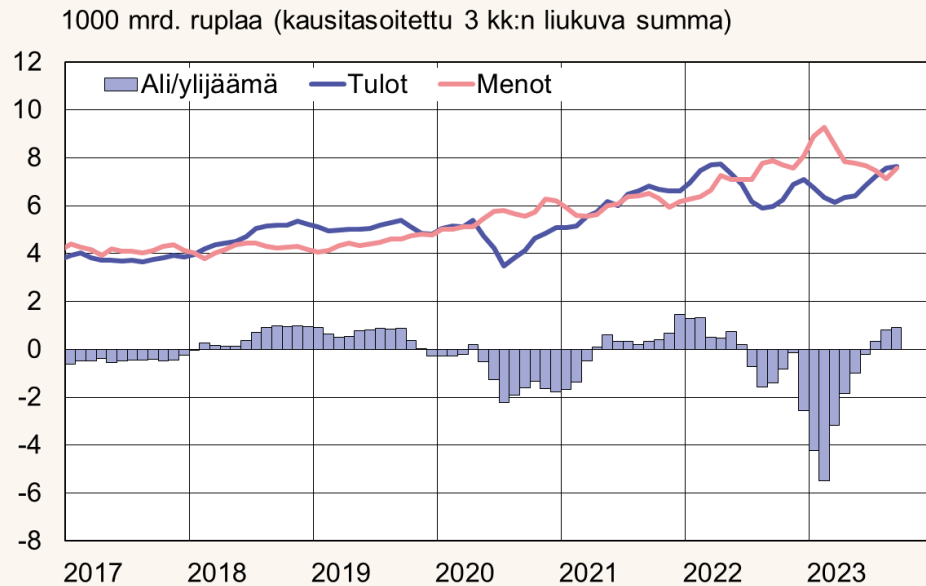
1. Akuutti kriisi – ohi
2. Irtautuminen taloussuhteista läntisten maiden kanssa - käynnissä
3. Sotaan kytkeytyvän tuotannon kasvu - käynnissä
4. Sopeutuminen uuteen toimintaympäristöön - alkanut

Kuvion lähde: Rosstat, CEIC, BOFIT.

Julkisten menojen nopea kasvu ruokkii talouskasvua (tietyillä aloilla ja sektoreilla)

Venäjän federaatiobudjetti

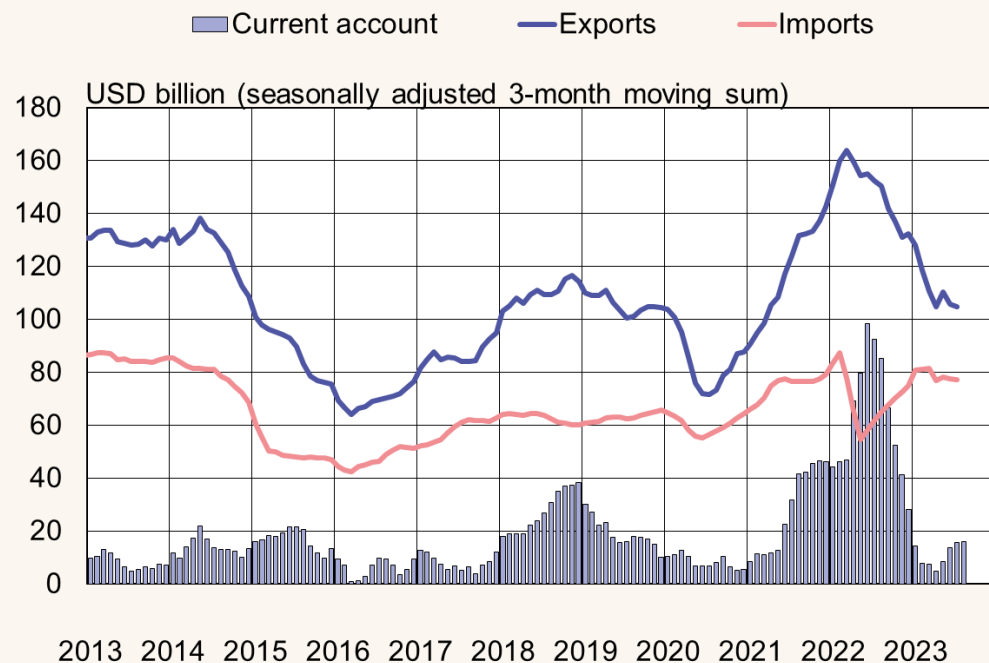

Lähde: CEIC/Venäjän finanssiministeriö.

- Budjetin öljytulot ovat hintakaton takia pienemmät, kuin ne muutoin olisivat
 - Tätä on kompensoitu laajentamalla veropohjia ja asettamalla uusia veroja ja maksuja
- Alijäämän rahoitus ei lähivuosina ole ongelma
 - reservirahasto, kotimainen velanotto, muiden menojen karsinta

Pakotteiden seurauksena ulkomaankaupan maantiede on muuttunut

Russia's goods exports and imports and current account surplus

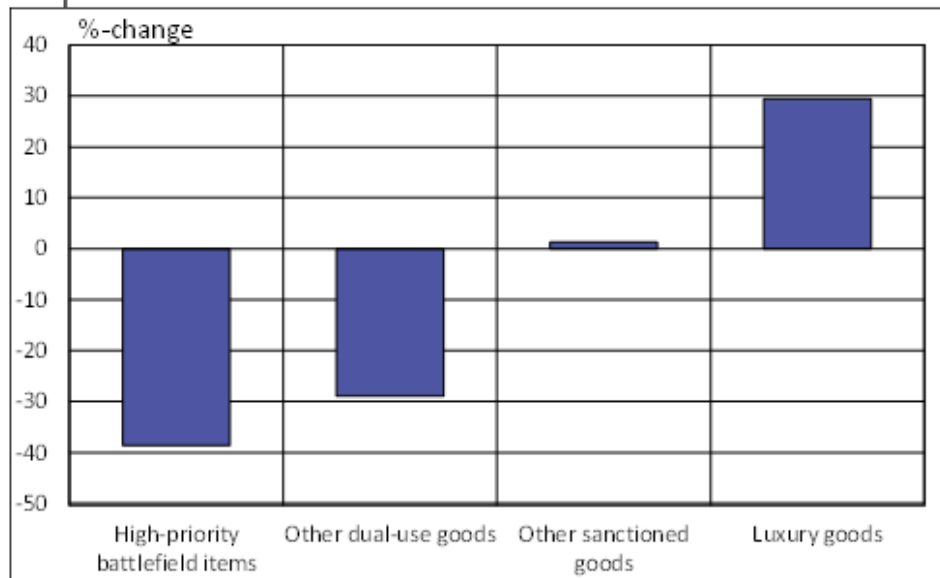

Source: CEIC/Bank of Russia.

- Kiinasta on tullut hallitsevan suuri kauppakumppani
- Tuonnin ja viennin arvo lähellä sotaa edeltänyttä tasoa, mutta
 1. Tuonnin rakenteessa muutoksia
 - Enemmän henkilöautoja, kulutustavaroita, vähemmän pakotetavaroita
 2. Tuonnin arvo on noussut nopeammin kuin sen määrä
 - Tilastotietoja saatavilla muutamista tuotteista (CH, TR, KZ)

Pakotteiden alaisten teknologiatuotteiden vienti Venäjälle on supistunut huomattavasti

Figure 2. Change in the value of global exports of sanctioned technology products to Russia in 1H23 compared to 1H21.

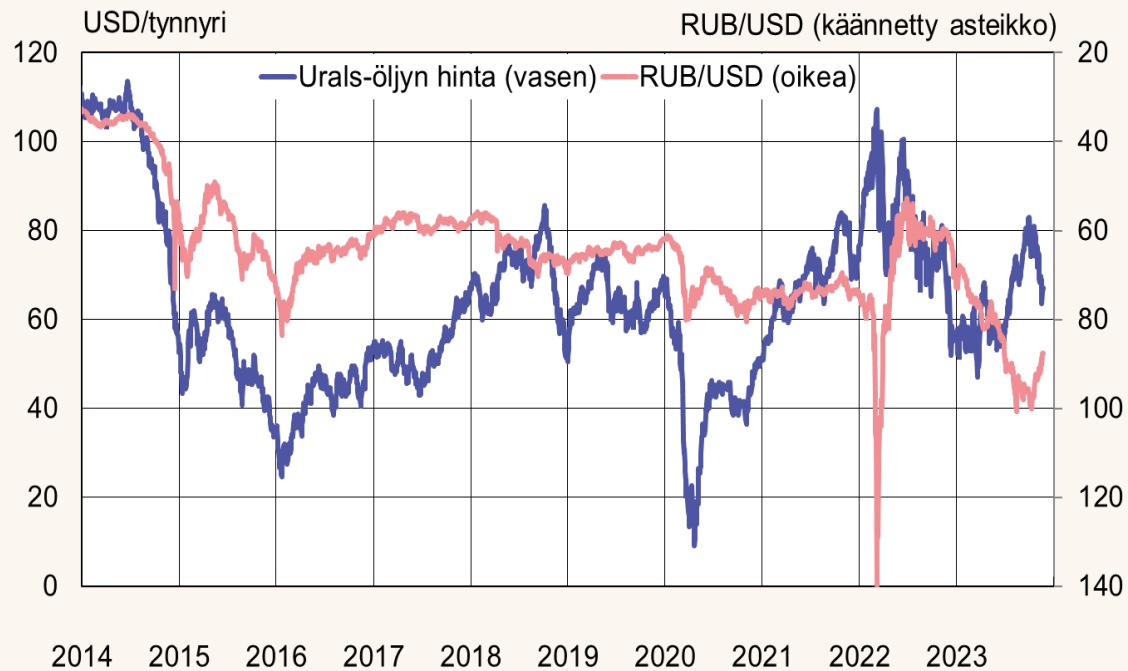
Source: Author's calculations on data from Global Trade Tracker and Statistics Kazakhstan.

Lähde: Heli Simola, BOFIT Policy Brief, tulossa marraskuussa 2023.

- Teknologia tuotteet (Technology products)= HS 84, 85, 87 ja 90
- Pakotteiden alaiset HS 6-numerotasolla
- Mukana suurin osa maailman maita, mutta mm UAE puuttuu
- Tuotekohtaiset erot kehityksessä hyvin suuria
- Toki osa viennistä voi mennä tullin ohi, tai tullin läpi väärillä nimikkeillä

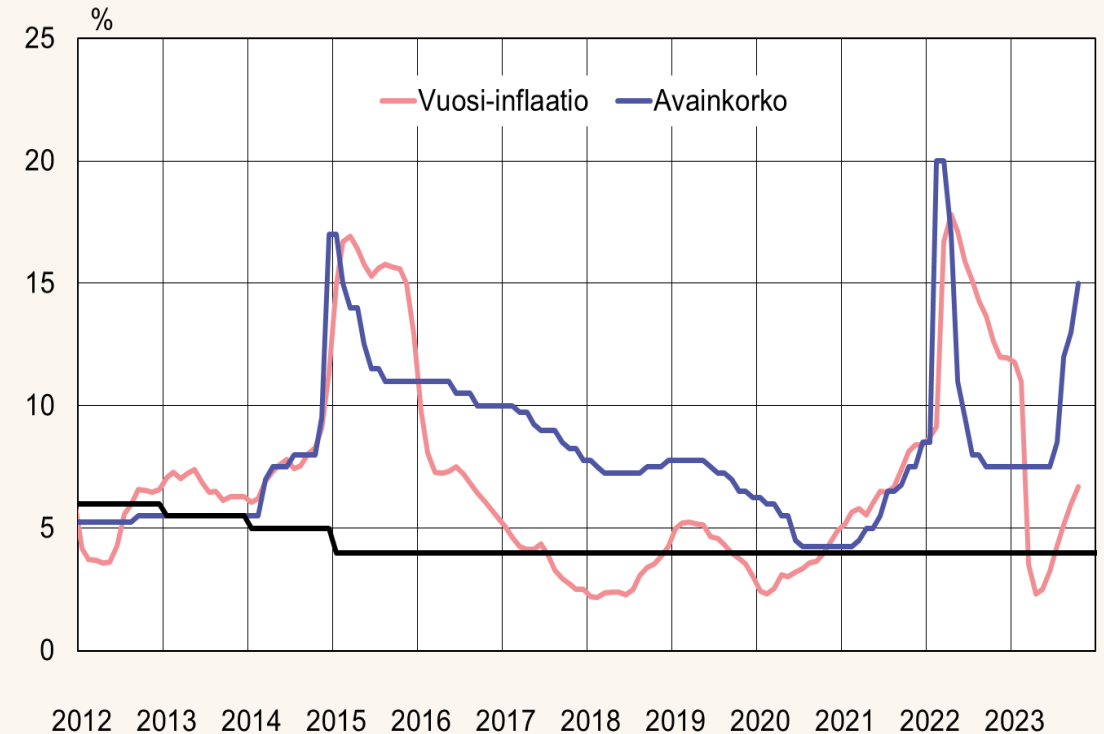
Talouden ongelmat näkyvät mm. ruplian heikkoutena ja kiihtyvänä inflaationa

Öljyn hinta ja ruplian kurssi

Lähde: Reuters.

Venäjän avainkorko ja kuluttajahintainflaatio

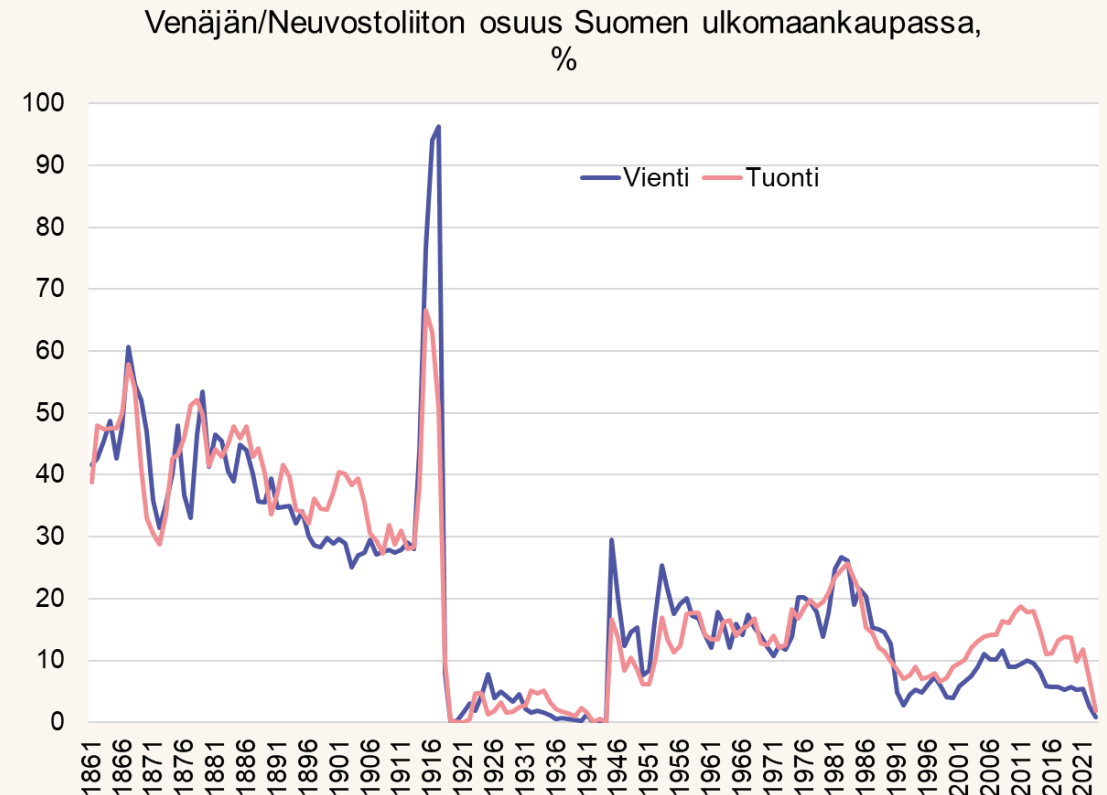
Lähde: Macrobond/Venäjän keskuspankki ja Rosstat.

Mikä Venäjän taloudessa on muuttunut?

- Sodan tarpeet ensisijaisia
- Sodan seurauksena luovuttiin:
 - Pääomien ja ajatusten vapaa liikkuvuus, valuutan vapaa vaihdettavuus, ulkomaiset investoinnit
 - Tasapainoinen budjetti
 - Päätösten ja tilastojen avoimuus, ennakoitavuus
- Saatiin:
 - Sotateollisuuden buumi, työvoimapula
- Vaikka sota loppuisi, kenen intresseissä olisi purkaa nämä sotatalouden piirteet?
 - Moni hyötyy nykyisestä vallan ja varallisuuden uusjaosta
 - Pitkän aikavälin talouskasvu tällä hetkellä ei ole kenenkään tavoite
 - Potentiaalinen kasvuvauhtikin on romahtamassa

Venäjä on naapurimme tulevaisuudessakin

- Täytyy ylläpitää suhteita missä se on mahdollista
- Taloussuhteissa paluuta sotaa edeltäneeseen aikaan ei ole
- Kauppa Venäjän/NL kanssa on aina ollut ailahtelevaa, mm. poliittisista suhdanteista ja öljyn hinnasta riippuvaista

Lähde: BOFIT ja Tulli.

Kiitos

www.bofit.fi

@BOFITResearch

Laura Solanko
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki